

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV
2001/80/EF**

af 23. oktober 2001

**om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store
fyringsanlæg**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾, på grundlag af Forligsudvalgets fælles udkast af 2. august 2001, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rådets direktiv 88/609/EØF af 24. november 1988 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg ⁽⁴⁾ har bidraget til at begrænse og bekæmpe luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg. Det bør omarbejdes af hensyn til klarheden.
- (2) I femte handlingsprogram på miljøområdet ⁽⁵⁾ opstilles som mål, at de kritiske belastninger og niveauer for en række forsurende stoffer som svovldioxid (SO₂) og nitrogenoxider (NO_x) ikke på noget tidspunkt bør overskrides, og for så vidt angår luftkvalitet, at hele befolkningen bør beskyttes effektivt mod anerkendte sundhedsrisici som følge af luftforurening.
- (3) Samtlige medlemsstater har undertegnet Göteborg-protokollen af 1. december 1999 til De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europas (UNECE's) konvention af 1979 om grænseoverskridende luftforurening over store afstande med henblik på at nedbringe forsurening, eutrofiering og ozon ved jordoverfladen, som bl.a. indeholder forpligtelser til at reducere SO₂- og NO_x-emissioner.
- (4) Kommissionen har offentliggjort en meddelelse om en EF-strategi til bekæmpelse af forsurening, hvori en ændring af direktiv 88/609/EØF indgår som et integreret led i denne strategi med det langsigtede mål at reducere emissionerne af SO₂ og NO_x så meget, at deposition og koncentrationer kommer til at ligge under de kritiske belastninger og niveauer.
- (5) Målsætningen om at begrænse forsurende emissioner fra store fyringsanlæg kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne enkeltvis, og foranstaltninger, der ikke er samordnede,

⁽¹⁾ EFT C 300 af 29.9.1998, s. 6, og EFT C 212 E af 25.7.2000, s. 36.

⁽²⁾ EFT C 101 af 12.4.1999, s. 55.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 14.4.1999 (EFT C 219 af 30.7.1999, s. 175), Rådets fælles holdning af 9.11.2000 (EFT C 375 af 28.12.2000, s. 12) og Europa-Parlamentets afgørelse af 14.3.2001 (endnu ikke offentliggjort i EFT). Europa-Parlamentets afgørelse af 20.9.2001 og Rådets afgørelse af 27.9.2001.

⁽⁴⁾ EFT L 336 af 7.12.1988, s. 1. Direktivet er senest ændret ved Rådets direktiv 94/66/EF (EFT L 337 af 24.12.1994, s. 83).

⁽⁵⁾ EFT C 138 af 17.5.1993, s. 1.

▼B

indebærer ingen garanti for, at de ønskede mål kan nås, og de kan derfor, i betragtning af behovet for at begrænse forsurende emissioner i hele Fællesskabet, i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet i traktatens artikel 5 bedre gennemføres på fællesskabsplan.

- (6) Bestående store fyringsanlæg bidrager signifikant til emission af SO₂ og NO_x i Fællesskabet, og det er nødvendigt at begrænse disse emissioner. Det er derfor nødvendigt, at metoden tilpasses til de forskellige karakteristika ved sektoren for store fyringsanlæg i medlemsstaterne.
- (7) I Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening⁽¹⁾ er der fastsat en integreret metode til forebyggelse og bekæmpelse af forurening, hvori alle aspekter ved et anlægs miljømæssige præstationer vurderes på en integreret måde. Fyringsanlæg med en nominel termisk effekt på 50 MW og derover er omfattet af nævnte direktivs anvendelsesområde. I henhold til artikel 15, stk. 3, i nævnte direktiv offentliggør Kommissionen hvert tredje år en oversigt over de vigtigste emissioner og forureningskilder på grundlag af oplysninger fra medlemsstaterne. I henhold til artikel 18 i samme direktiv fastsætter Rådet på forslag af Kommissionen og i overensstemmelse med de i traktaten fastsatte procedurer emissionsgrænseværdier for stoffer, for hvilke der er konstateret behov for en fællesskabsaktion, bl.a. på grundlag af udvekslingen af oplysninger i henhold til artikel 16 i nævnte direktiv.
- (8) Overholdelse af de emissionsgrænseværdier, der er fastsat i nærværende direktiv, bør betragtes som en nødvendig, men ikke tilstrækkelig, betingelse for overholdelse af kravene i direktiv 96/61/EF med hensyn til anvendelsen af den bedste tilgængelige teknik. En sådan overholdelse kan omfatte strengere emissionsgrænseværdier, emissionsgrænseværdier for andre stoffer og for andre medier samt andre hensigtsmæssige betingelser.
- (9) Industrien har indhøstet erfaringer med anvendelsen af metoder til begrænsning af forurenende emissioner fra store fyringsanlæg over en periode på 15 år.
- (10) Protokollen om tungmetaller til UNECE-konventionen om grænsoverskridende luftforurening over store afstande anbefaler, at der træffes foranstaltninger til at reducere tungmetaller, der udledes af visse anlæg. Det er velkendt, at reduktion af støvemissioner ved hjælp af støvreduceringsudstyr vil give fordele ved at reducere partikelbundne emissioner af tungmetaller.
- (11) Elværker udgør en væsentlig del af sektoren for store fyringsanlæg.
- (12) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EF af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet⁽²⁾ tilsigter bl.a., at ny produktionskapacitet fordeles blandt nyankomne i sektoren.
- (13) Fællesskabet har forpligtet sig til at begrænse CO₂-emissionerne. Kombineret kraftvarmeproduktion er, når det er muligt, en passende lejlighed til en væsentlig forbedring af den samlede effektivitet af brændselsanvendelsen.
- (14) Der er allerede en væsentlig stigning på vej i anvendelsen af naturgas til elproduktion, og denne stigning vil sandsynligvis fortsætte, navnlig på grund af anvendelsen af gasturbiner.

⁽¹⁾ EFT L 257 af 10.10.1996, s. 26.

⁽²⁾ EFT L 27 af 30.1.1997, s. 20.

▼B

- (15) Som følge af forøgelsen af produktionen af energi fra biomasse bør der fastlægges specifikke emissionsstandarder for dette brændstof.
- (16) I Rådets resolution af 24. februar 1997 om en EF-strategi for affaldshåndtering ⁽¹⁾ understreger Rådet behovet for at fremme nyttiggørelse af affald, og det mener, at der til sikring af et højt miljøbeskyttelsesniveau bør opstilles passende emissionsnormer for anlæg, der forbrænder affald.
- (17) Industrien har haft erfaringer med metoder og udstyr til måling af de vigtigste forurenende stoffer, der udledes fra store fyringsanlæg. Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) har påtaget sig at arbejde på at udvikle en ramme, som sikrer sammenlignelige måleresultater inden for Fællesskabet og garanterer, at sådanne målinger er af høj kvalitet.
- (18) Der er behov for bedre viden om emissionen af de vigtigste forurenende stoffer fra store fyringsanlæg. For virkelig at være repræsentative for et anlægs forureningsniveau bør disse oplysninger også være forbundet med viden om anlæggets energiforbrug.
- (19) Dette direktiv berører ikke de tidsfrister, inden for hvilke medlemsstaterne skal gennemføre og anvende direktiv 88/609/EØF —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Dette direktiv vedrører fyringsanlæg med en nominel termisk effekt på 50 MW og derover, uanset brændselstype (fast, flydende eller gasformigt).

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved

- 1) »emission«: udledning i luften af stoffer fra fyringsanlæg
- 2) »røggas«: gasformigt udslip, der indeholder faste, flydende eller gasformige emissioner; deres volumenstrøm udtrykkes i kubikmeter pr. time ved normal temperatur (273 K) og normalt tryk (101,3 kPa) og efter fradrag af vanddampindhold (Nm³/h)
- 3) »grænseværdier for emission«: den tilladte mængde af et stof i røggas fra et fyringsanlæg, der i et givet tidsrum kan udledes i luften; den bestemmes som masse i forhold til røggassens volumen, udtrykt i mg/Nm³, ved et iltindhold i røggassen på 3 volumenprocent for flydende og gasformigt brændsel og 6 volumenprocent for fast brændsel og 15 % for gasturbiner
- 4) »procentsats for afsvovling«: forholdet mellem den svovlmængde, der ikke afgives til luften i fyringsanlægget i en given periode, og den svovlmængde, der er indeholdt i det brændsel, der tilføres fyringsanlægget og bruges i samme periode
- 5) »driftsleder«: en fysisk eller juridisk person, der driver fyringsanlægget, eller som har eller har fået overdraget den afgørende økonomiske dispositionsret over anlægget

⁽¹⁾ EFT C 76 af 11.3.1997, s. 1.

▼B

- 6) »brændsel«: ethvert fast, flydende eller gasformigt brændbart stof, som føder fyringsanlægget, med undtagelse af affald, der er omfattet af Rådets direktiv 89/369/EØF af 8. juni 1989 om forebyggelse af luftforurening fra nye kommunale affaldsforbrændingsanlæg ⁽¹⁾, Rådets direktiv 89/429/EØF af 21. juni 1989 om nedbringelse af luftforurening fra bestående kommunale affaldsforbrændingsanlæg ⁽²⁾ og Rådets direktiv 94/67/EF af 16. december 1994 om forbrænding af farligt affald ⁽³⁾ eller en senere EF-retsakt, der ophæver og træder i stedet for et eller flere af disse direktiver
- 7) »fyringsanlæg«: teknisk indretning, hvori brændsel oxyderes med henblik på anvendelse af den således frembragte varme.

Dette direktiv omfatter kun fyringsanlæg, der er bestemt til energi-produktion med undtagelse af sådanne, der direkte anvender forbrændingsprodukter i fabrikationsprocessen. Dette direktiv finder især ikke anvendelse på følgende fyringsanlæg:

- a) anlæg, hvor forbrændingsprodukterne anvendes til direkte opvarmning, tørring eller enhver anden behandling af genstande eller materialer, som f.eks. opvarmningsovne eller varmebehandlingsovne
- b) efterforbrændingsanlæg, dvs. teknisk udstyr, som er bestemt til at rense røggassen ved forbrænding, og som ikke drives som uafhængigt fyringsanlæg
- c) anlæg til regenerering af katalysatorer til katalytisk krakning
- d) anlæg til omdannelse af hydrogensulfid til svovl
- e) reaktorer, der bruges i den kemiske industri
- f) koksovnblokke
- g) cowpers
- h) tekniske anordninger, der anvendes til fremdrift af køretøjer, skibe eller fly
- i) gasturbiner, der anvendes på offshoreplatforme
- j) gasturbiner, for hvilke der er meddelt godkendelse inden den 27. november 2002, eller for hvilke der efter den kompetente myndigheds opfattelse er indgivet fuldstændig anmodning om godkendelse inden den 27. november 2002, hvis anlægget sættes i drift senest den 27. november 2003, jf. dog artikel 7, stk. 1, og bilag VIII, del A og B.

Anlæg, der drives af diesel-, benzin- og gasmotorer, er ikke omfattet af dette direktiv.

Installeres to eller flere særskilte nye anlæg således, at røggassen herfra, de tekniske og økonomiske forhold taget i betragtning, efter de kompetente myndigheders vurdering vil kunne udledes gennem en fælles skorsten, betragtes en sådan kombination af anlæg som en enhed

- 8) »blandet anlæg«: fyringsanlæg, som kan fødes samtidig eller skiftevis med to eller flere brændselstyper
- 9) »nyt anlæg«: ethvert fyringsanlæg, hvortil den oprindelige godkendelse til opførelse eller, i mangel af en sådan procedure, den oprindelige driftstilladelse er givet fra og med den 1. juli 1987

⁽¹⁾ EFT L 163 af 14.6.1989, s. 32.

⁽²⁾ EFT L 203 af 15.7.1989, s. 50.

⁽³⁾ EFT L 365 af 31.12.1994, s. 34.

▼B

- 10) »bestående anlæg«: ethvert fyringsanlæg, hvortil den oprindelige godkendelse til opførelse eller, i mangel af en sådan procedure, den oprindelige driftstilladelse er givet før den 1. juli 1987
- 11) »biomasse«: produkter bestående af vegetabilsk materiale, helt eller dele heraf, hidrørende fra landbrug eller skovbrug, der kan anvendes til udnyttelse af energiindholdet, og følgende affald, der anvendes som brændsel:
- a) vegetabilsk affald fra landbrug og skovbrug
  - b) vegetabilsk affald fra levnedsmiddelindustrien, hvis forbrændingsvarmen genanvendes
  - c) fiberholdigt vegetabilsk affald fra fremstilling af jomfrupulp og fremstilling af papir fra pulp, hvis det medforbrændes på produktionsstedet, og forbrændingsvarmen genanvendes
  - d) korkaffald
  - e) træaffald undtagen træaffald, der kan indeholde halogenerede organiske forbindelser eller tungmetaller som følge af behandling med træbeskyttelsesmidler eller overfladebehandling, herunder navnlig sådant træaffald fra bygge- og nedrivningsaffald
- 12) »gasturbine«: en roterende maskine, der omdanner termisk energi til mekanisk arbejde, og som hovedsagelig består af en kompressor, en termisk anordning, hvori brændslet oxyderes med henblik på at opvarme arbejdsvæsken, og en turbine
- 13) »regionerne i Fællesskabets yderste periferi«: de franske oversøiske departementer for så vidt angår Frankrig, Azorerne og Madeira for så vidt angår Portugal, og de Kanariske Øer for så vidt angår Spanien.

Artikel 3

1. Medlemsstaterne udarbejder senest den 1. juli 1990 egnede programmer med henblik på gradvis at reducere de samlede årlige emissioner fra bestående anlæg. Programmerne indeholder ud over tidsfrister ligeledes de nærmere bestemmelser for gennemførelsen heraf.
2. I overensstemmelse med de programmer, der nævnes i stk. 1, skal medlemsstaterne fortsat overholde de emissionslofter og den tilsvarende procentvise reduktion, som er fastsat for SO₂ i bilag I, kolonne 1-6, og for NO_x i bilag II, kolonne 1-4, på de tidspunkter, som er anført i disse bilag, indtil gennemførelsen af de bestemmelser i artikel 4, der finder anvendelse på bestående anlæg.
3. Under programmernes gennemførelse bestemmer medlemsstaterne ligeledes de samlede årlige emissioner i henhold til bilag VIII, del C.
4. Sker der en betydelig og uventet ændring i energiefterspørgslen, eller er visse former for brændsel eller visse kraftværker ikke længere disponible i samme omfang som før, og skaber dette alvorlige tekniske vanskeligheder for, at en medlemsstat kan gennemføre det program, der er beskrevet i stk. 1, træffer Kommissionen efter anmodning fra den pågældende medlemsstat og under hensyntagen til anmodningens art afgørelse om for denne medlemsstat at ændre emissionslofterne og/eller de datoer, der er fastsat i bilag I og II, og meddeler denne afgørelse til Rådet og medlemsstaterne. Enhver medlemsstat kan inden tre måneder forelægge Kommissionens afgørelse for Rådet. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, kan inden tre måneder træffe anden beslutning.

▼B*Artikel 4*

1. Med forbehold af artikel 17 træffer medlemsstaterne passende foranstaltninger for at sikre, at alle godkendelser til opførelse eller, hvis der ikke kræves sådanne, til drift af nye anlæg, for hvilke der efter den kompetente myndigheds mening er indgivet fuldstændig anmodning om godkendelse inden den 27. november 2002, hvis anlægget sættes i drift senest den 27. november 2003, indeholder krav om overholdelse af de grænseværdier, der er fastlagt i del A i bilag III-VII for emissioner af SO₂, NO_x og støv.

2. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at sikre, at alle godkendelser til opførelse eller, hvis der ikke kræves sådanne, til drift af nye anlæg bortset fra dem, der er omfattet af stk. 1, indeholder betingelser vedrørende overholdelse af emissionsgrænseværdierne i del B i bilag III-VII for SO₂, NO_x og støv.

3. Med forbehold af direktiv 96/61/EF og Rådets direktiv 96/62/EF af 27. september 1996 om vurdering og styring af luftkvalitet ⁽¹⁾ skal medlemsstaterne senest den 1. januar 2008 have opnået betydelige emissionsreduktioner ved at:

- a) træffe passende foranstaltninger til at sikre, at alle godkendelser til drift af bestående anlæg indeholder betingelser vedrørende overholdelse af emissionsgrænseværdierne for nye anlæg, der er omhandlet i stk. 1, eller
- b) sikre, at bestående anlæg underlægges den nationale emissionsreduktionsplan, der er omhandlet i stk. 6

og i givet fald ved anvendelse af artikel 5, 7 og 8.

4. Med forbehold af direktiv 96/61/EF og 96/62/EF kan bestående anlæg undtages fra at overholde de emissionsgrænseværdier, der er henvist til i stk. 3, og fra at blive underlagt den nationale emissionsreduktionsplan på følgende betingelser:

- a) driftslederen af et bestående anlæg forpligter sig i en skriftlig erklæring, der forelægges den kompetente myndighed senest den 30. juni 2004, til ikke at drive anlægget i mere end 20 000 driftstimer fra den 1. januar 2008 og indtil den 31. december 2015
- b) driftslederen forelægger hvert år den kompetente myndighed en oversigt over, hvor megen tid der er brugt, og hvor megen tid der er tilbage til den resterende del af anlæggets driftsperiode.

5. Medlemsstaterne kan kræve overholdelse af emissionsgrænseværdier og af gennemførelsesfrister, som er strengere end de grænser, der er angivet i stk. 1, 2, 3 og 4 og artikel 10. De kan føje andre forurenende stoffer hertil samt stille yderligere krav eller kræve tilpasning af anlæggene til den tekniske udvikling.

6. Medlemsstaterne kan med forbehold af dette direktiv og direktiv 96/61/EF og under hensyntagen til omkostninger og fordele samt deres forpligtelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/81/EF af 23. oktober 2001 om nationale emissionslofter for visse luftforurenende stoffer ⁽²⁾ samt direktiv 96/62/EF fastlægge og gennemføre en national emissionsreduktionsplan for bestående anlæg under hensyn til bl.a. overholdelse af lofterne i bilag I og II.

Den nationale emissionsreduktionsplan skal reducere de samlede årlige emissioner af NO_x, SO₂ og støv fra bestående anlæg til de niveauer, der ville være blevet nået ved at anvende de emissionsgrænseværdier, der

⁽¹⁾ EFT L 296 af 21.11.1996, s. 55.

⁽²⁾ Se side 22 i denne EFT.

▼B

nævnes i stk. 3, på bestående anlæg i drift i 2000 (herunder anlæg, der i 2000 har gennemgået en rehabiliteringsplan, godkendt af den kompetente myndighed, for at opfylde kravene om emissionsreduktion i den nationale lovgivning) på grundlag af hvert anlægs faktiske årlige driftstid, brændselsforbrug og termiske effekt i de sidste fem driftsår til og med 2000.

Lukning af et anlæg i den nationale emissionsreduktionsplan må ikke medføre en forøgelse af den samlede årlige emission fra de resterende anlæg i planen.

Den nationale emissionsreduktionsplan kan under ingen omstændigheder undtage et anlæg fra bestemmelserne i den relevante fællesskabslovgivning, herunder direktiv 96/61/EF.

Følgende betingelser gælder for nationale emissionsreduktionsplaner:

- a) Planen skal omfatte målsætningerne og de dertil knyttede mål, foranstaltninger og tidsplaner med henblik på at nå disse målsætninger og mål samt en tilsynsordning.
- b) Medlemsstaterne meddeler Kommissionen deres nationale emissionsreduktionsplan senest den 27. november 2003.
- c) Inden seks måneder efter den i litra b) nævnte meddelelse vurderer Kommissionen, hvorvidt planen opfylder kravene i dette stykke. Hvis Kommissionen finder, at dette ikke er tilfældet, underretter den medlemsstaten herom, og inden for de efterfølgende tre måneder meddeler medlemsstaten de foranstaltninger, den har truffet for at sikre, at kravene i dette stykke opfyldes.
- d) Kommissionen udarbejder inden den 27. november 2002 retningslinjer, som skal hjælpe medlemsstaterne i udarbejdelsen af planerne.

7. Senest den 31. december 2004 aflægger Kommissionen på baggrund af fremskridtene med at beskytte den menneskelige sundhed og med at nå Fællesskabets miljømål for forurening og for luftkvalitet i henhold til direktiv 96/62/EF rapport til Europa-Parlamentet og Rådet, hvori den vurderer

- a) behovet for yderligere foranstaltninger
- b) omfanget af tungmetalemissioner fra store fyringsanlæg
- c) omkostningseffektiviteten og omkostninger og fordele ved yderligere emissionsreduktioner i fyringsanlægssektoren i medlemsstaterne sammenlignet med andre sektorer
- d) emissionsreduktionernes tekniske og økonomiske gennemførlighed
- e) de virkninger, som både de standarder, der er fastsat for store fyringsanlæg, herunder bestemmelserne om indenlandsk fast brændsel, og konkurrencesituationen på energimarkedet har på miljøet og det indre marked
- f) alle nationale emissionsreduktionsplaner, som medlemsstaterne har forelagt i henhold til stk. 6.

Kommissionen medtager i sin rapport et passende forslag til mulige ophørstidspunkter for anvendelsen af eller til lavere grænseværdier for undtagelsen i fodnote 2 i bilag VI, del A.

8. Den i stk. 7 omhandlede rapport ledsages eventuelt af passende forslag under hensyn til direktiv 96/61/EF.

▼B*Artikel 5*

Uanset bilag III gælder følgende:

- 1) For anlæg med en nominel termisk effekt på mindst 400 MW, som ikke er i drift i mere end følgende antal timer om året (som rullende gennemsnit over en femårs periode):

— indtil den 31. december 2015: 2 000 timer

— fra den 1. januar 2016: 1 500 timer

gælder en grænseværdi på 800 mg/Nm³ for emission af SO₂.

Denne bestemmelse gælder ikke for nye anlæg, for hvilke der er meddelt godkendelse i henhold til artikel 4, stk. 2.

- 2) Indtil den 31. december 1999 kan Kongeriget Spanien give tilladelse til nye anlæg med en nominel termisk effekt på mindst 500 MW, der anvender indenlandsk eller importeret fast brændsel; anlæggene skal være taget i brug inden udgangen af år 2005 og opfylde følgende betingelser:

a) i tilfælde af importeret fast brændsel en emissionsgrænseværdi for SO₂ på 800 mg/Nm³

b) i tilfælde af indenlandsk fast brændsel en minimumssats for afsvoevling på 60 %

forudsat at den samlede tilladte effekt for sådanne anlæg, på hvilke denne undtagelse finder anvendelse, ikke overstiger:

— 2 000 MWe i tilfælde af anlæg, der anvender indenlandsk fast brændsel

— i tilfælde af anlæg, der anvender importeret fast brændsel, enten 7 500 MWe eller 50 % af hele den nye kapacitet for alle anlæg, der anvender fast brændsel, og hvortil der er givet tilladelse indtil den 31. december 1999, idet det laveste tal lægges til grund.

Artikel 6

I forbindelse med nye anlæg, for hvilke der er meddelt godkendelse i henhold til artikel 4, stk. 2, eller anlæg, som er omfattet af artikel 10, sikrer medlemsstaterne, at den tekniske og økonomiske gennemførlighed med henblik på kombineret kraftvarmeproduktion undersøges. Hvis denne gennemførlighed bekræftes, udvikles anlæggene i overensstemmelse hermed under hensyn til markeds- og distributionsforholdene.

Artikel 7

1. Medlemsstaterne sikrer, at det af de i artikel 4 omhandlede godkendelser fremgår, hvilke procedurer der skal anvendes i tilfælde af, at rensningsudstyret ikke fungerer korrekt eller svigter. Hvis udstyret svigter, skal den kompetente myndighed navnlig kræve, at driftslederen indskrænker eller standser driften, såfremt der ikke er opnået normal drift i løbet af 24 timer, eller driver anlægget med brændsel, der ikke forurener meget. Den kompetente myndighed skal under alle omstændigheder underrettes inden for 48 timer. Under ingen omstændigheder

▼B

må den samlede varighed af drift uden rensning i nogen tolv måneders periode overskride 120 timer. Den kompetente myndighed kan indrømme undtagelser fra fristerne på 24 og 120 timer i tilfælde, hvor den mener

- a) at der er et tungerevejende behov for at opretholde energiforsyningen, eller
- b) at det anlæg, hvor der er sket et svigt, i en begrænset periode vil blive erstattet af et andet anlæg, som medfører en samlet emissionsforøgelse.

2. Den kompetente myndighed kan i op til seks måneder meddele dispensation fra kravet om overholdelse af de i artikel 4 omhandlede grænseværdier for emission af svovldioxid for anlæg, der med henblik herpå normalt anvender svovlfattigt brændsel, når driftslederen ikke kan overholde disse grænseværdier på grund af en afbrydelse i forsyningen med svovlfattigt brændsel, fordi der er opstået alvorlig mangel på denne vare. Kommissionen underrettes straks om sådanne tilfælde.

3. Den kompetente myndighed kan tillade en undtagelse fra pligten til at overholde de i artikel 4 omhandlede emissionsgrænseværdier i tilfælde, hvor et anlæg, der normalt anvender gasformigt brændsel, og som ellers skulle udstyres med et røggasrensningsanlæg, undtagelsesvis og i en periode på højst ti dage, undtagen når der er en tungerevejende grund til at opretholde energiforsyningen, på grund af en pludselig afbrydelse i gasforsyningen må anvende andet brændsel. Den kompetente myndighed skal straks underrettes om hvert specifikt tilfælde, når det opstår. Medlemsstaterne underretter straks Kommissionen om de i dette stykke omhandlede tilfælde.

Artikel 8

1. I tilfælde af blandede anlæg, der benytter to eller flere brændselstyper samtidig, fastsætter den kompetente myndighed emissionsgrænseværdierne således ved meddelelse af den godkendelse, der omhandles i artikel 4, stk. 1 og 2, og i det tilfælde, hvor sådanne anlæg er omfattet af artikel 4, stk. 3, eller artikel 10:

- a) for det første ved at anvende emissionsgrænseværdien for hver brændselstype og hvert forurenende stof svarende til anlæggets nominelle termiske effekt, som angivet i bilag III-VII
- b) for det andet ved at bestemme de vægtede emissionsgrænseværdier for hver brændselstype; disse fremkommer ved at gange hver af ovennævnte grænseværdier med den termiske effekt fra hver brændselstype og ved at dividere resultatet af hver multiplikation med summen af den termiske effekt fra samtlige brændselstyper
- c) for det tredje ved at lægge de vægtede grænseværdier for hver brændselstype sammen.

2. I blandede anlæg, hvor der alene eller sammen med andet brændsel anvendes destillations- og omdannelsesrestprodukter fra råolie- raffinerings til eget forbrug, finder bestemmelserne vedrørende den brændselstype, der har den højeste emissionsgrænseværdi (bestemmende brændselstype), anvendelse, uanset stk. 1, såfremt den termiske effekt, denne brændselstype afgiver under anlæggets drift, udgør mindst 50 % af summen af den termiske effekt fra samtlige brændselstyper.

▼B

Såfremt varmemængden fra den bestemmende brændselstype er mindre end 50 %, fastsættes emissionsgrænseværdien i forhold til den termiske effekt fra hver af brændselstyperne på baggrund af summen af den termiske effekt fra samtlige brændselstyper:

- a) for det første ved at anvende emissionsgrænseværdien for hver brændselstype og hvert forurenende stof svarende til anlæggets nominelle termiske effekt, som angivet i bilag III-VII
- b) for det andet ved at beregne emissionsgrænseværdien for den bestemmende brændselstype (den brændselstype, der har den højeste emissionsgrænseværdi efter bilag III-VII eller, hvor der er tale om to brændselstyper med samme emissionsgrænseværdi, den type, der afgiver den største termiske effekt); denne værdi fremkommer ved at gange den i bilag III-VII omhandlede emissionsgrænseværdi for denne brændselstype med en faktor på to og ved fra resultatet at trække emissionsgrænseværdien for den brændselstype, der har den mindste emissionsgrænseværdi
- c) for det tredje ved at bestemme de vægtede emissionsgrænseværdier for hver brændselstype; disse fremkommer ved at gange grænseværdien for den bestemmende brændselstype med den termiske effekt fra denne og ved at gange hver af de øvrige grænseværdier med den termiske effekt fra hver brændselstype og ved at dividere resultatet af hver multiplikation med summen af den termiske effekt fra samtlige brændselstyper
- d) for det fjerde ved at lægge de vægtede grænseværdier for hver brændselstype sammen.

3. Som alternativ til stk. 2 kan følgende gennemsnitlige emissionsgrænseværdier anvendes for svovldioxid (uanset den anvendte brændselsblanding):

- a) for anlæg som omhandlet i artikel 4, stk. 1 og 3: 1 000 mg/Nm³ som et gennemsnit af alle raffinaderiets anlæg
- b) for nye anlæg som omhandlet i artikel 4, stk. 2: 600 mg/Nm³ som et gennemsnit af alle raffinaderiets anlæg, undtagen gasturbiner.

De kompetente myndigheder sikrer, at anvendelsen af denne bestemmelse ikke medfører en stigning i emissionerne fra de bestående anlæg.

4. Ved meddelelse af den godkendelse, der omhandles i artikel 4, stk. 1 og 2, til blandede anlæg, der benytter to eller flere brændselstyper skiftevis, samt til anlæg der omfattes af artikel 4, stk. 3, eller artikel 10, finder de i bilag III-VII fastsatte emissionsgrænseværdier, der svarer til hver anvendt brændselstype, anvendelse.

Artikel 9

Røggas fra fyringsanlæg udledes under kontrol gennem en skorsten. Godkendelsen, der omhandles i artikel 4, og godkendelser til anlæg, der omfattes af artikel 10, fastlægger udledningvilkårene. Den kompetente myndighed skal navnlig sikre, at skorstenens højde beregnes på en sådan måde, at sundhed og miljø beskyttes.

▼M2*Artikel 9a*

1. Medlemsstaterne sikrer, at operatører af ►C2 alle fyringsanlæg med en nominel elektrisk effekt på 300 MW eller derover, ◀ hvortil den første godkendelse til opførelse eller i mangel af en sådan procedure

▼M2

den første driftstilladelse er givet efter ikrafttrædelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid ⁽¹⁾, har vurderet, om følgende betingelser er opfyldt:

- Der er passende lagringslokalitet til rådighed.
- Det er teknisk og økonomisk muligt at anlægge transportnet.
- Det er teknisk og økonomisk muligt at eftermontere udstyr til CO₂-opsamling.

2. Hvis betingelserne i stk. 1 er opfyldt, sikrer den kompetente myndighed, at der afsættes tilstrækkelig plads på anlægget til det nødvendige udstyr til opsamling og komprimering af CO₂. Den kompetente myndighed fastslår, om betingelserne er opfyldt, på grundlag af den i stk. 1 nævnte vurdering og andre tilgængelige oplysninger, især vedrørende beskyttelsen af miljøet og menneskers sundhed.

▼B*Artikel 10*

Når et fyringsanlægs effekt udvides med mindst 50 MW, gælder emissionsgrænseværdierne i del B i bilag III-VII for den nye del af anlægget, og de fastsættes i forhold til det samlede anlægs termiske effekt. Denne bestemmelse gælder ikke for de i artikel 8, stk. 2 og 3, nævnte tilfælde.

Når driftslederen af et fyringsanlæg planlægger en ændring som omhandlet i artikel 2, stk. 10, litra b), og artikel 12, stk. 2, i direktiv 96/61/EF, finder emissionsgrænseværdierne i del B i bilag III-VII vedrørende SO₂, NO_x og støv anvendelse.

Artikel 11

Hvis der opføres fyringsanlæg, der i væsentlig grad vil kunne påvirke miljøet i en anden medlemsstat, skal medlemsstaterne sikre, at der finder tilstrækkelig oplysning og konsultation sted i overensstemmelse med artikel 7 i Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af konsekvenserne for miljøet af visse offentlige og private projekter ⁽²⁾.

Artikel 12

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til i overensstemmelse med del A i bilag VIII at kontrollere emission fra de af dette direktiv omfattede fyringsanlæg og kontrollere alle andre værdier, der kræves for at gennemføre dette direktiv. Medlemsstaterne kan kræve, at denne kontrol foretages for driftslederens regning.

Artikel 13

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at driftslederen inden for rimelige tidsfrister underretter de kompetente myndigheder om resultaterne af kontinuerlige målinger, afprøvninger af måleapparatur, stikprøvemålinger samt enhver anden måling, der gennemføres for at vurdere, om dette direktiv overholdes.

⁽¹⁾ EUT L 140 af 5.6.2009, s. 114.

⁽²⁾ EFT L 175 af 5.7.1985, s. 40. Direktivet er senest ændret ved Rådets direktiv 97/11/EF (EFT L 73 af 14.3.1997, s. 5).

▼B*Artikel 14*

1. Ved kontinuerlige målinger anses emissionsgrænseværdierne i del A i bilag III-VII, punkt A, for overholdt, når en vurdering af resultaterne for driftstiden inden for et kalenderår viser, at

- a) ingen af gennemsnitsværdierne pr. kalendermåned overskrider emissionsgrænseværdierne, og
- b) for
  - i) SO₂ og støv: 97 % af alle gennemsnitsværdier, målt over 48 timer, ikke overskrider 110 % af emissionsgrænseværdierne
  - ii) NO_x : 95 % af alle gennemsnitsværdier, målt over 48 timer, ikke overskrider 110 % af emissionsgrænseværdierne.

Der tages ikke hensyn til de tidsrum, der er omhandlet i artikel 7, eller til opstarts- og nedlukningsperioder.

2. I tilfælde, hvor der kun kræves stikprøvemålinger eller andre egnede fremgangsmåder til bestemmelse af emissioner, anses emissionsgrænseværdierne i bilag III-VII for at være overholdt, hvis resultaterne af hver serie af målinger eller af de andre fremgangsmåder, som er defineret og fastlagt i henhold til de af de kompetente myndigheder fastsatte bestemmelser, ikke overskrider emissionsgrænseværdien.

►C1 3. I de i artikel 5, nr. 2, omhandlede tilfælde ◀ anses afsvovlingsgraden for at være overholdt, når vurderingen af de i bilag VIII, del A, punkt 3, foreskrevne målinger viser, at alle middelværdierne pr. kalendermåned eller alle de rullende middelværdier pr. måned når op på de krævede afsvovlingsgrader.

Der tages ikke hensyn til de tidsrum, der er omhandlet i artikel 7, eller til opstarts- og nedlukningsperioder.

4. For nye anlæg, for hvilke der er meddelt godkendelse i medfør af artikel 4, stk. 2, anses emissionsgrænseværdierne for driftstimer inden for et kalenderår for overholdt, såfremt

- a) ingen af de validerede daglige gennemsnitsværdier overskrider de relevante tal, der er fastsat i del B i bilag III-VII, og
- b) 95 % af alle de validerede timegennemsnitsværdier i løbet af et år ikke overskrider de relevante tal, der er fastsat i del B i bilag III-VII, med mere end 200 %.

Definitionerne på »validerede gennemsnitsværdier« er fastsat i bilag VIII, del A, punkt 6.

Der tages ikke hensyn til de tidsrum, der er omhandlet i artikel 7, eller til opstarts- og nedlukningsperioder.

Artikel 15

1. Medlemsstaterne underretter senest den 31. december 1990 Kommissionen om de programmer, de har iværksat i medfør af artikel 3, stk. 1.

Senest et år efter afslutningen af de forskellige faser i reduktionen af emissionerne fra bestående anlæg, forelægger medlemsstaterne Kommissionen en sammenfattende rapport om resultaterne af gennemførelsen af programmerne.

Der skal endvidere forelægges en midtvejsrapport for hver enkelt fase.

▼B

2. De i stk. 1 nævnte rapporter skal give et samlet overblik over
  - a) alle de fyringsanlæg, der er omfattet af dette direktiv
  - b) deres emissioner af SO₂ og NO_x udtrykt i tons om året og i form af koncentrationerne af disse stoffer i røggassen
  - c) trufne eller påtænkte foranstaltninger til begrænsning af emissionerne samt ændringer i valget af anvendt brændsel
  - d) foretagne eller påtænkte ændringer i driftsformen
  - e) gennemførte eller påtænkte endelige standsninger af driften af fyringsanlæg, og
  - f) i givet fald emissionsgrænseværdier, som er pålagt ved programmerne for bestående anlæg.

Ved bestemmelsen af årlige emissioner og koncentrationer af forurenende stoffer i røggas tager medlemsstaterne hensyn til artikel 12, 13 og 14.

3. De medlemsstater, der anvender artikel 5 eller bestemmelserne i noten til bilag III eller fodnoterne i del A i bilag VI, underretter hvert år Kommissionen herom.

Artikel 16

Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes ved overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i henhold til dette direktiv. Disse sanktioner skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have præventiv virkning.

Artikel 17

1. Med forbehold af stk. 2 ophæves direktiv 88/609/EØF med virkning fra den 27. november 2002, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til tidsfrister for gennemførelse og anvendelse af direktivet, jf. bilag IX.

2. Med hensyn til nye anlæg, der er godkendt før den 27. november 2002, som omhandlet i artikel 4, stk. 1, i nærværende direktiv, forbliver artikel 4, stk. 1, artikel 5, stk. 2, artikel 6 og artikel 15, stk. 3, i direktiv 88/609/EØF, som ændret ved direktiv 94/66/EF, samt bilag III, VI, VIII og bilag IX, del A, punkt 2, hertil i kraft indtil den 1. januar 2008, hvorefter de ophæves.

3. Henvisninger til direktiv 88/609/EØF skal forstås som henvisninger til nærværende direktiv og læses i overensstemmelse med sammenligningskemaet i bilag X.

Artikel 18

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 27. november 2002. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. For bestående anlæg og for nye anlæg, for hvilke der er meddelt tilladelse i medfør af artikel 4, stk. 1, finder bestemmelserne i bilag VIII, del A, punkt 2, anvendelse fra den 27. november 2004.

▼B

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 19

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 20

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

▼B

BILAG I

LOFT FOR OG MÅLVÆRDIER FOR REDUKTION AF SO₂-EMISSIONER FRA BESTÅENDE ANLÆG ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Medlemsstat	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	SO ₂ -emissioner fra store fyringsanlæg 1980 (kilotons)	Loft for emissionerne (kilotons pr. år)			Procentvis reduktion i forhold til emissionerne i 1980			Procentvis reduktion i forhold til de justerede emissioner i 1980		
		Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 1	Fase 2	Fase 3
		1993	1998	2003	1993	1998	2003	1993	1998	2003
Belgien	530	318	212	159	-40	-60	-70	-40	-60	-70
▼ <u>M1</u> Bulgarien	1 734	1 410	1 300	1 190	-19	-25	-31	-19	-25	-31
▼ <u>A1</u> Den Tjek-kiske Republik	1 408	919	303	155	-35	-79	-89	-35	-79	-89
▼ <u>B</u> Danmark	323	213	141	106	-34	-56	-67	-40	-60	-70
Tyskland	2 225	1 335	890	668	-40	-60	-70	-40	-60	-70
▼ <u>A1</u> Estland	240	123	91	76	-49	-62	-68	-49	-62	-68
▼ <u>B</u> Grækenland	303	320	320	320	+6	+6	+6	-45	-45	-45
Spanien	2 290	2 290	1 730	1 440	0	-24	-37	-21	-40	-50
Frankrig	1 910	1 146	764	573	-40	-60	-70	-40	-60	-70
Irland	99	124	124	124	+25	+25	+25	-29	-29	-29
Italien	2 450	1 800	1 500	900	-27	-39	-63	-40	-50	-70
▼ <u>A1</u> Cypern	17	29	32	34	+71	+88	+100	+71	+88	+100
Letland	60	40	30	25	-30	-50	-60	-30	-50	-60
Litauen	163	52	64	75	-68	-61	-54	-68	-61	-54
▼ <u>B</u> Luxembourg	3	1,8	1,5	1,5	-40	-50	-60	-40	-50	-50
▼ <u>A1</u> Ungarn	720	429	448	360	-40	-38	-50	-40	-38	-50
Malta	12	13	17	14	+14	+51	+17	+14	+51	+17
▼ <u>B</u> Nederlan-dene	299	180	120	90	-40	-60	-70	-40	-60	-70

⁽¹⁾ Der kan komme yderligere emissioner fra effekt, der godkendes fra og med den 1. juli 1987.⁽²⁾ Emission fra fyringsanlæg, der er godkendt inden den 1. juli 1987, men som ikke er taget i brug inden denne dato, og som ikke er blevet taget i betragtning ved fastlæggelsen af de lofter for emissioner, der er fastsat i dette bilag, skal enten opfylde dette direktivs krav til nye anlæg eller medregnes i den samlede emission fra bestående anlæg, som ikke må overstige de i dette bilag fastsatte lofter.

▼ B

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Medlemsstat	SO ₂ -emissioner fra store fyringsanlæg 1980 (kilotons)	Loft for emissionerne (kilotons pr. år)			Procentvis reduktion i forhold til emissionerne i 1980			Procentvis reduktion i forhold til de justerede emissioner i 1980		
		Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 1	Fase 2	Fase 3
		1993	1998	2003	1993	1998	2003	1993	1998	2003
Portugal	115	232	270	206	+102	+135	+79	-25	-13	-34
▼ <u>A1</u>										
Polen	2 087	1 454	1 176	1 110	-30	-44	-47	-30	-44	-47
▼ <u>M1</u>										
Rumænien	561	692	503	518	23	-10	-8	23	-10	-8
▼ <u>A1</u>										
Slovenien	125	122	98	49	-2	-22	-61	-2	-22	-61
Slovakiet	450	177	124	86	-60	-72	-81	-60	-72	-81
▼ <u>B</u>										
Det Forenede Kongerige	3 883	3 106	2 330	1 553	-20	-40	-60	-20	-40	-60
Østrig	90	54	36	27	-40	-60	-70	-40	-60	-70
Finland	171	102	68	51	-40	-60	-70	-40	-60	-70
Sverige	112	67	45	34	-40	-60	-70	-40	-60	-70

▼B

BILAG II

LOFT FOR OG MÅLVÆRDIER FOR REDUKTION AF NO_x-EMISSIONER FRA BESTÅENDE ANLÆG ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Medlemsstat	0	1	2	3	4	5	6
	NO _x -emissioner fra store fyringsanlæg (beregnet som NO ₂) 1980 (kilotons)	Lofter for NO _x -emissionerne (kilotons pr. år)		Procentvis reduktion i forhold til NO _x -emissionerne i 1980		Procentvis reduktion i forhold til de justerede NO _x -emissioner i 1980	
		Fase 1	Fase 2	Fase 1	Fase 2	Fase 1	Fase 2
		1993 ⁽¹⁾	1998	1993 ⁽¹⁾	1998	1993 ⁽¹⁾	1998
Belgien	110	88	66	-20	-40	-20	-40
▼ <u>M1</u>							
Bulgarien	155	125	95	-19	-39	-19	-39
▼ <u>A1</u>							
Den Tjekkiske Republik	403	228	113	-43	-72	-43	-72
▼ <u>B</u>							
Danmark	124	121	81	-3	-35	-10	-40
Tyskland	870	696	522	-20	-40	-20	-40
▼ <u>A1</u>							
Estland	20	10	12	-52	-40	-52	-40
▼ <u>B</u>							
Grækenland	36	70	70	+94	+94	0	0
Spanien	366	368	277	+1	-24	-20	-40
Frankrig	400	320	240	-20	-40	-20	-40
Irland	28	50	50	+79	+79	0	0
Italien	580	570	428	-2	-26	-20	-40
▼ <u>A1</u>							
Cypern	3	5	6	+67	+100	+67	+100
Letland	10	10	9	-4	-10	-4	-10
Litauen	21	8	11	-62	-48	-62	-48
▼ <u>B</u>							
Luxembourg	3	2,4	1,8	-20	-40	-20	-40
▼ <u>A1</u>							
Ungarn	68	33	34	-51	-49	-51	-49
Malta	1,7	7	2,5	+299	+51	+299	+51
▼ <u>B</u>							
Nederlandene	122	98	73	-20	-40	-20	-40

⁽¹⁾ Der kan komme yderligere emissioner fra effekt, der godkendes fra og med den 1. juli 1987.⁽²⁾ Emission fra fyringsanlæg, der er godkendt inden den 1. juli 1987, men som ikke er taget i brug inden denne dato, og som ikke er blevet taget i betragtning ved fastlæggelsen af de lofter for emissioner, der er fastsat i dette bilag, skal enten opfylde dette direktivs krav til nye anlæg eller medregnes i den samlede emission fra bestående anlæg, som ikke må overstige de i dette bilag fastsatte lofter.

▼ **B**

Medlemsstat	0	1	2	3	4	5	6
	NO _x -emissioner fra store fyringsanlæg (beregnet som NO ₂) 1980 (kilotons)	Lofter for NO _x -emissionerne (kilotons pr. år)		Procentvis reduktion i forhold til NO _x -emissionerne i 1980		Procentvis reduktion i forhold til de justerede NO _x -emissioner i 1980	
		Fase 1	Fase 2	Fase 1	Fase 2	Fase 1	Fase 2
		1993 ⁽¹⁾	1998	1993 ⁽¹⁾	1998	1993 ⁽¹⁾	1998
Portugal	23	59	64	+157	+178	-8	0
▼ A1 Polen	698	426	310	-39	-56	-39	-56
▼ M1 Rumænien	135	135	77	-1	-43	-1	-43
▼ A1 Slovenien	17	15	16	-12	-6	-12	-6
Slovakiet	141	85	46	-40	-67	-40	-67
▼ B Det Forenede Kongerige	1 016	864	711	-15	-30	-15	-30
Østrig	19	15	11	-20	-40	-20	-40
Finland	81	65	48	-20	-40	-20	-40
Sverige	31	25	19	-20	-40	-20	-40

⁽¹⁾ Medlemsstaterne kan af tekniske grunde udskyde datoen for fase 1 i op til to år ved senest en måned efter meddelelsen af dette direktiv at give Kommissionen underretning herom.

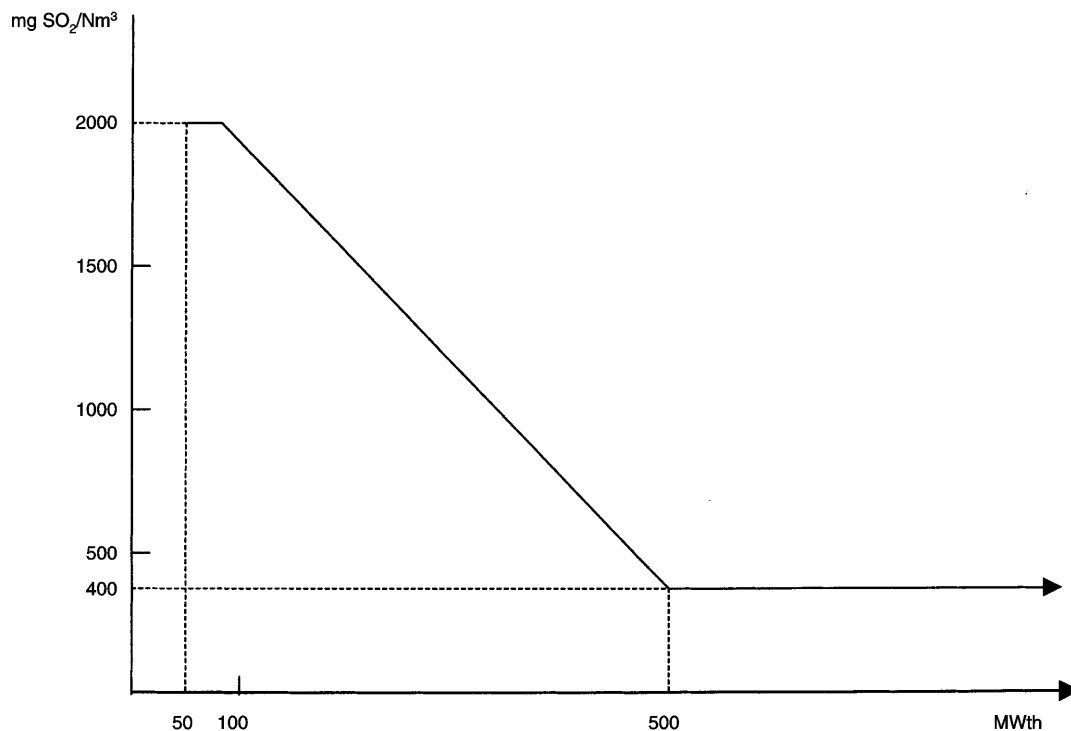
▼ B

BILAG III

EMISSIONSGRÆNSEVÆRDIER FOR SO₂

Fast brændsel

- A. Grænseværdier for emission af SO₂ udtrykt i mg/Nm³ (O₂-indhold 6 %), der skal anvendes for nye og bestående anlæg i medfør af henholdsvis artikel 4, stk. 1, og artikel 4, stk. 3:

Note: Kan ovennævnte grænseværdier for emission ikke nås på grund af brændslets beskaffenhed, skal afsvovlingsraten være på mindst 60 % for så vidt angår anlæg med en nominel termisk effekt på højst 100 MWth, 75 % for anlæg på over 100 MWth og højst 300 MWth og 90 % for anlæg på over 300 MWth. For anlæg på over 500 MWth anvendes en afsvovlingsrate på mindst 94 % eller på mindst 92 % i tilfælde af, at der er indgået kontrakt om installation af et røggasafsvovlings- eller kalkinjektionsanlæg og installationen heraf er påbegyndt inden den 1. januar 2001.

- B. Grænseværdier for emission af SO₂ udtrykt i mg/Nm³ (O₂-indhold 6 %), der skal anvendes for nye anlæg i medfør af artikel 4, stk. 2, med undtagelse af gasturbiner:

Brændselstype	50 til 100 MWth	100 til 300 MWth	> 300 MWth
Biomasse	200	200	200
Fast brændsel generelt	850	200 ⁽¹⁾	200

⁽¹⁾ Bortset fra regionerne i Fællesskabets yderste periferi, hvor følgende grænseværdier skal anvendes: 850 til 200 mg/Nm³ (lineært fald).

▼B

Note: Kan ovennævnte grænseværdier for emission ikke nås på grund af brændslets beskaffenhed, skal anlæggene præstere 300 mg SO₂/Nm³, eller en afsvovlingssats på mindst 92 % for så vidt angår anlæg med en nominel termisk effekt på højst 300 MWth; for så vidt angår anlæg med en nominel termisk effekt på mere end 300 MWth skal afsvovlingssatsen være på mindst 95 %, og den højeste tilladte emissionsgrænseværdi skal være på 400 mg/Nm³.

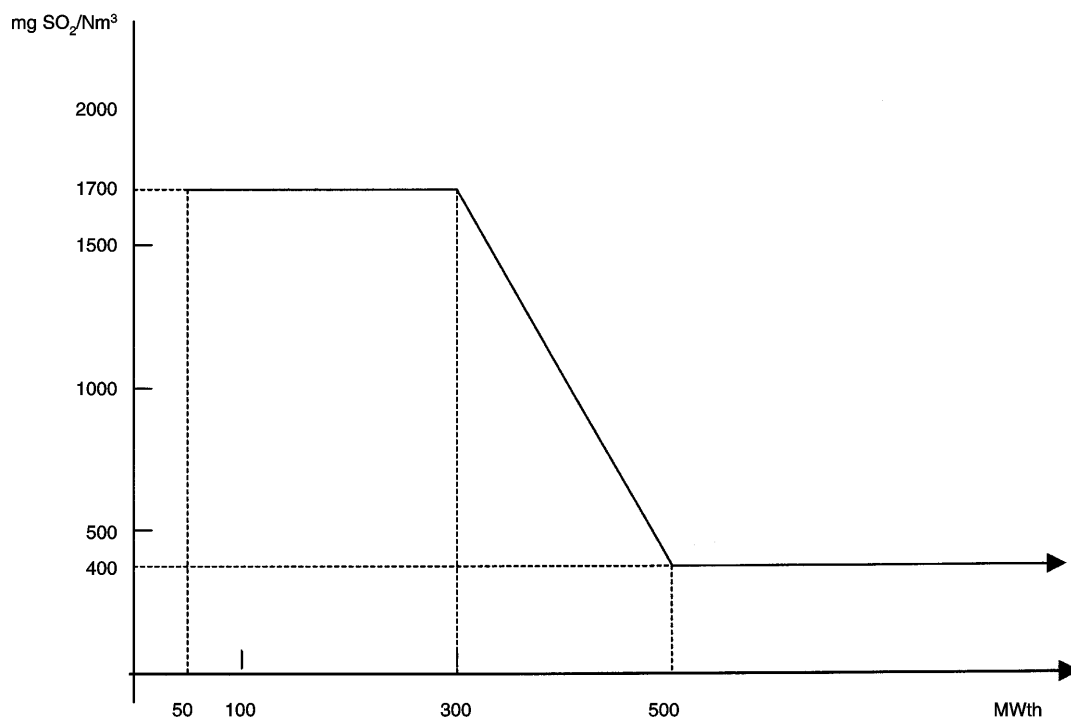
▼ B

BILAG IV

EMISSIONSGRÆNSEVÆRDIER FOR SO₂

Flydende brændsel

- A. Grænseværdier for emission af SO₂ udtrykt i mg/Nm³ (O₂-indhold 3 %), der skal anvendes for nye og bestående anlæg i medfør af henholdsvis artikel 4, stk. 1, og artikel 4, stk. 3:

- B. Grænseværdier for emission af SO₂ udtrykt i mg/Nm³ (O₂-indhold 3 %), der skal anvendes for nye anlæg i medfør af artikel 4, stk. 2, med undtagelse af gasturbiner:

50 til 100 MWth	100 til 300 MWth	> 300 MWth
850	400 til 200 (lineært fald) ⁽¹⁾	200

⁽¹⁾ Bortset fra regionerne Fællesskabets yderste periferi, hvor følgende grænseværdier skal anvendes: 850 til 200 mg/Nm³ (lineært fald).

For to anlæg med en nominal termisk effekt på 250 MWth på Kreta og Rhodos, for hvilke der skal meddeles tilladelse inden den 31. december 2007, gælder grænseværdien 1 700 mg/Nm³.

▼B*BILAG V***EMISSIONSGRÆNSEVÆRDIER FOR SO₂****Gasformigt brændsel**

- A. Grænseværdier for emission af SO₂ udtrykt i mg/Nm³ (O₂-indhold 3 %), der skal anvendes for nye og bestående anlæg i medfør af henholdsvis artikel 4, stk. 1, og artikel 4, stk. 3:

Brændselsart	Grænseværdi (mg/Nm ³)
Gasformigt brændsel generelt	35
Flydende gas	5
Gasser med lav brændværdi fra forgasning af raffinaderirester, koksværksgas, højovngas	800
Gasser fra forgasning af kul	(¹)

(¹) Rådet vil fastsætte de emissionsgrænseværdier, der skal gælde for disse gasser, på et senere tidspunkt på grundlag af forslag, som Kommissionen vil fremsætte på baggrund af yderligere tekniske erfaringer.

- B. Grænseværdier for emission af SO₂ udtrykt i mg/Nm³ (O₂-indhold 3 %), der skal anvendes for nye anlæg i medfør af artikel 4, stk. 2:

Gasformigt brændsel generelt	35
Flydende gas	5
Koksværksgas med lav brændværdi	400
Højovngas med lav brændværdi	200

BILAG VI

EMISSIONSGRÆNSEVÆRDIER FOR NO_x (MÅLT SOM NO₂)

- A. Grænseværdier for emission af NO_x udtrykt i mg/Nm³ (O₂-indhold 6 % for fast brændsel, 3 % for flydende og gasformigt brændsel), der skal anvendes for nye og bestående anlæg i medfør af henholdsvis artikel 4, stk. 1, og artikel 4, stk. 3:

Brændselsart	Grænseværdi ⁽¹⁾ (mg/Nm ³)
Fast brændsel ⁽²⁾ ⁽³⁾ :	
50 til 500 MWth	600
> 500 MWth	500
Fra den 1. januar 2016:	
50 til 500 MWth	600
> 500 MWth	200
Flydende:	
50 til 500 MWth	450
> 500 MWth	400
Gasformigt:	
50 til 500 MWth	300
> 500 MWth	200

⁽¹⁾ Bortset fra regionerne i Fællesskabets yderste periferi, hvor følgende grænseværdier skal anvendes:
 Fast brændsel generelt: 650
 Fast med mindre end 10 % flygtige forbindelser: 1 300
 Flydende: 450
 Gasformigt: 350.

⁽²⁾ Indtil den 31. december 2015 gælder følgende for anlæg med en nominal termisk effekt på mere end 500 MW, som fra 2008 ikke er i drift i mere end 2 000 timer om året (som rullende gennemsnit over en femårs periode):
 — For anlæg, der er godkendt i henhold til artikel 4, stk. 3, litra a), gælder en grænseværdi for emission af NO_x (målt som NO₂) på 600 mg/Nm³.
 — For anlæg, der er omfattet af en national plan i henhold til artikel 4, stk. 6, vurderes deres bidrag til den nationale plan på grundlag af en grænseværdi på 600 mg/Nm³.

Fra den 1. januar 2016 gælder for sådanne anlæg, som ikke er i drift i mere end 1 500 timer om året (som rullende gennemsnit over en femårs periode), en grænseværdi for emission af NO_x (målt som NO₂) på 450 mg/Nm³.

⁽³⁾ Indtil den 1. januar 2018 gælder for anlæg, der i den 12-måneders periode, som udløb den 1. januar 2001, blev drevet og fortsat drives med fast brændsel med et indhold af flygtige forbindelser på mindre end 10 %, en grænseværdi på 1 200 mg/Nm³.

- B. Grænseværdier for emission af NO_x udtrykt i mg/Nm³, der skal anvendes for nye anlæg i medfør af artikel 4, stk. 2, med undtagelse af gasturbiner:

Fast brændsel (O₂-indhold 6 %)

Brændselstype	50 til 100 MWth	100 til 300 MWth	> 300 MWth
Biomasse	400	300	200
Fast brændsel generelt	400	200 ⁽¹⁾	200

⁽¹⁾ Bortset fra regionerne i Fællesskabets yderste periferi, hvor følgende grænseværdi skal anvendes: 300 mg/Nm³.

▼B*Flydende brændsel (O₂-indhold 3 %)*

50 til 100 MWth	100 til 300 MWth	> 300 MWth
400	200 ⁽¹⁾	200

⁽¹⁾ Bortset fra regionerne i Fællesskabets yderste periferi, hvor følgende grænseværdi skal anvendes: 300 mg/Nm³.

For to anlæg med en nominel termisk effekt på 250 MWth på Kreta og Rhodos, for hvilke der skal meddeles tilladelse inden den 31. december 2007, gælder grænseværdien 400 mg/Nm³.

Gasformigt brændsel (O₂-indhold 3 %)

	50 til 300 MWth	> 300 MWth
Naturgas (note 1)	150	100
Andre gasser	200	200

Gasturbiner

Grænseværdier for emission af NO_x udtrykt i mg/Nm³ (O₂-indhold 15 %), der skal anvendes for en enkelt gasturbineenhed i medfør af artikel 4, stk. 2 (grænseværdierne gælder kun ved en belastning på over 70 %):

	> 50 MWth (termisk effekt ved ISO-vilkår)
Naturgas (note 1)	50 (note 2)
Flydende brændsel (note 3)	120
Gasformigt brændsel (bortset fra naturgas)	120

Gasturbiner til nødsituationer, der er i drift i mindre end 500 timer årligt, er ikke omfattet af disse grænseværdier. Driftslederen af sådanne anlæg skal hvert år forelægge den kompetente myndighed en oversigt over, hvor megen tid der er brugt.

Note 1: Ved naturgas forstås naturligt forekommende methan med højst 20 % (volumenprocent) af inerte stoffer og andre forbindelser.

Note 2: 75 mg/Nm³ i følgende tilfælde, hvor gasturbineeffektiviteten er bestemt ved ISO-basisbelastningsvilkår:

- gasturbiner, der anvendes i et kombineret kraftvarmesystem, der har en samlet effektivitet på over 75 %
- gasturbiner, der anvendes i kombinerede anlæg, der i gennemsnit har en samlet årlig effektivitet på over 55 %
- gasturbiner til mekaniske drev.

For enkelte gasturbineenheder, der ikke falder ind under nogen af ovennævnte kategorier, men som har en effektivitet på over 35 % — bestemt ved ISO-basisbelastningsvilkår — skal emissionsgrænseværdien være på $50 \cdot \eta / 35$, hvor η er gasturbineeffektiviteten udtrykt som procentsats (og ved ISO-basisbelastningsvilkår).

Note 3: Denne emissionsgrænseværdi gælder kun for gasturbiner, som fyres med lette og halvtunge destillater.

▼B

BILAG VII

EMISSIONSGRÆNSEVÆRDIER FOR STØV

- A. Grænseværdier for emission af støv udtrykt i mg/Nm³ (O₂-indhold 6 % for fast brændsel, 3 % for flydende og gasformigt brændsel), der skal anvendes for nye og bestående anlæg i medfør af henholdsvis artikel 4, stk. 1, og artikel 4, stk. 3:

Brændselsart	Nominel termisk effekt (MW)	Grænseværdi (mg/Nm ³)
Fast	≥ 500	50 ⁽²⁾
	< 500	100
Flydende ⁽¹⁾	alle anlæg	50
Gasformigt	alle anlæg	5 generelt, men 10 for højovngas og 50 for industrigas fra jern- og stålindu- strien, som kan anvendes andre steder

⁽¹⁾ En grænseværdi på 100 mg/Nm³ kan anvendes for anlæg med en termisk effekt på under 500 MW, som forbrænder flydende brændsel med et askeindhold på over 0,06 %.

⁽²⁾ En grænseværdi på 100 mg/Nm³ kan anvendes for anlæg, der er godkendt i henhold til artikel 4, stk. 3, med en nominel termisk effekt på mindst 500 MWth, som forbrænder fast brændsel med et varmeindhold på under 5 800 kJ/kg (netto brændværdi), et fugtighedsindhold på mere end 45 vægtprocent, et kombineret fugtigheds- og askeindhold på mere end 60 % vægtprocent og et calciumoxidindhold på mere end 10 %.

- B. Grænseværdier for emission af støv udtrykt i mg/Nm³ (O₂-indhold 6 % der skal anvendes for nye anlæg i medfør af artikel 4, stk. 2, med undtagelse af gasturbiner:

Fast brændsel (O₂-indhold 6 %)

50 til 100 MWth	> 100 MWth
50	30

Flydende brændsel (O₂-indhold 3 %)

50 til 100 MWth	> 100 MWth
50	30

For to anlæg med en nominel termisk effekt på 250 MWth på Kreta og Rhodos, for hvilke der skal meddeles tilladelse inden den 31. december 2007, gælder grænseværdien 400 mg/Nm³.

Gasformigt brændsel (O₂-indhold 3 %)

Som hovedregel	5
For højovngas	10
For industrigas fra jern- og stålindustrien, som kan anvendes andre steder	30

BILAG VIII

METODER TIL MÅLING AF EMISSIONER

A. Nærmere regler for måling af emissioner fra fyringsanlæg og vurdering heraf

1. *Indtil den 27. november 2004*

måles koncentrationen af SO₂, støv og NO_x kontinuerligt på nye anlæg med godkendelse i medfør af artikel 4, stk. 1, med en nominel termisk effekt på over 300 MW. Overvågning af SO₂ og støv kan dog indskrænkes til stikprøvemålinger eller andre egnede fremgangsmåder til bestemmelse heraf, såfremt disse målinger eller fremgangsmåder, som skal verificeres og godkendes af de kompetente myndigheder, kan anvendes til at bestemme koncentrationen heraf.

De kompetente myndigheder kan på nye anlæg med godkendelse i medfør af artikel 4, stk. 1, der ikke er omfattet af første afsnit, kræve kontinuerlig måling af de tre forurenende stoffer, hvor dette findes nødvendigt. Såfremt der ikke kræves kontinuerlige målinger, skal der med jævne mellemrum anvendes stikprøvemålinger eller egnede fremgangsmåder til bestemmelse af emissioner, som er godkendt af de kompetente myndigheder, for at vurdere, hvor store mængder af fornævnte stoffer der findes i emissionen.

2. *Fra den 27. november 2002 og med forbehold af artikel 18, stk. 2*

kræver de kompetente myndigheder kontinuerlig måling af koncentrationerne af SO₂, NO_x og støv fra røggasser fra alle fyringsanlæg med en nominel termisk effekt på 100 MW eller derover.

Som undtagelse fra første afsnit kræves der ikke kontinuerlig måling i følgende tilfælde:

- for fyringsanlæg med en levetid på mindre end 10 000 driftstimer
- for SO₂ og støv fra naturgaskedler eller fra gasturbiner, der fyres med naturgas
- for SO₂ fra gasturbiner eller kedler, der fyres med olie med kendt svovlindhold, hvis der ikke forefindes afsvovlingsudstyr
- fra SO₂ fra biomassefyringsanlæg, hvis driftslederen kan bevise, at SO₂-emissionerne under ingen omstændigheder kan være højere end de foreskrevne emissionsgrænseværdier.

Hvor der ikke kræves kontinuerlig måling, skal der kræves stikprøvemålinger mindst hver sjette måned. Som en alternativ mulighed kan der anvendes egnede bestemmelsesmetoder, som skal verificeres og godkendes af de kompetente myndigheder, til at vurdere, hvor store mængder af fornævnte forurenende stoffer der findes i emissionen. Under disse metoder skal der anvendes relevante CEN-standarder, så snart sådanne foreligger. Hvis der ikke foreligger CEN-standarder, gælder ISO-standarder eller nationale eller internationale standarder, der sikrer data af tilsvarende videnskabelig kvalitet.

3. For anlæg, der skal overholde de i artikel 5, nr. 2, og i bilag III fastsatte afsvovlingsgrader, gælder de krav vedrørende måling af SO₂-emissioner, der er fastsat i punkt 2. Endvidere skal svovlindholdet af det brændsel, der tilføres fyringsanlægget regelmæssigt kontrolleres.
4. De kompetente myndigheder skal underrettes om væsentlige ændringer med hensyn til anvendt brændselstype eller anlæggenes driftsform. De afgør, om de i punkt 2 omhandlede bestemmelser om overvågning fortsat er fyldestgørende eller skal tilpasses.
5. De kontinuerlige målinger, der gennemføres i overensstemmelse med punkt 2, skal omfatte de relevante driftsparametre for iltindhold, temperatur, tryk og vanddampindhold. Kontinuerlig måling af vanddampindholdet i røggassen er ikke nødvendig, forudsat at gasprøven tørres, inden emissionerne analyseres.

▼B

Repræsentative målinger, dvs. prøveudtagning og analyse, af relevante forurenende stoffer og driftsparametre samt referencemålemetoder til kalibrering af automatiske målesystemer skal gennemføres i overensstemmelse med CEN-standards, så snart sådanne foreligger. Så længe der ikke foreligger CEN-standards, anvendes ISO-standards eller nationale eller internationale standards, der sikrer data af tilsvarende videnskabelig kvalitet.

Kontinuerlige målesystemer skal underkastes kontrol ved hjælp af parallelle målinger med referencemetoder mindst hvert år.

6. Værdierne af 95 %-konfidensintervallerne i forbindelse med et enkelt måleresultat må ikke overskride følgende procentdele af emissionsgrænseværdierne:

SO ₂	20 %
NO _x	20 %
Støv	30 %.

De validerede gennemsnitsværdier pr. time og pr. dag bestemmes fra de gyldigt målte timegennemsnitsværdier efter fratækning af værdien af det ovenfor specificerede konfidensinterval.

Dage, hvor mere end tre timegennemsnitsværdier er ugyldige, fordi det kontinuerlige målesystem ikke fungerer korrekt eller er under vedligeholdelse, valideres ikke. Såfremt mere end ti dage over et år ikke valideres på grund af sådanne forhold, kræver den kompetente myndighed, at driftslederen træffer passende foranstaltninger til at gøre det kontinuerlige målesystem mere pålideligt.

B. Bestemmelse af de samlede årlige emissioner fra fyringsanlæg

Til og med 2003 skal bestemmelse af de samlede årlige emissioner af SO₂ og NO_x fra nye anlæg meddeles de kompetente myndigheder. Hvor der anvendes kontinuerlig overvågning, skal anlæggets driftsleder for hvert enkelt forurenende stof sammenlægge massen af de daglige udledninger af forurenende stoffer på grundlag af røggassernes volumenstrømme. Hvor der ikke anvendes kontinuerlig overvågning, foretager driftslederen på grundlag af bestemmelse i del A, punkt 1, vurderinger af de samlede årlige emissioner i overensstemmelse med de kompetente myndigheders krav.

Medlemsstaterne meddeler Kommissionen de samlede årlige SO₂- og NO_x-emissioner fra nye anlæg og fremsender samtidig den i del C, punkt 3, omhandlede meddelelse vedrørende de årlige emissioner fra bestående anlæg.

Medlemsstaterne udarbejder fra og med 2004 hvert år en opgørelse over SO₂-, NO_x- og støvemissioner fra alle fyringsanlæg med en nominel termisk effekt på 50 MW eller derover. Den kompetente myndighed indhenter for hvert anlæg, der drives under én driftsleders kontrol på en given lokalitet, følgende data:

- de samlede årlige emissioner af SO₂, NO_x og støv (som total svævestøv)
- den samlede årlige energieffekt, i relation til netto brændværdi, fordelt på de fem brændselstyper: biomasse, andet fast brændsel, flydende brændsel, naturgas, anden gas.

Et resumé af resultaterne fra denne opgørelse, der viser emissionerne fra raffinaderier særskilt, meddeles til Kommissionen hvert tredje år inden 12 måneder efter udløbet af den pågældende treårige periode. De årlige data for hvert anlæg stilles på opfordring til rådighed for Kommissionen. Kommissionen stiller en oversigt over sammenligningen mellem og evalueringen af de nationale opgørelser til rådighed for medlemsstaterne inden 12 måneder efter modtagelsen af de nationale opgørelser.

Fra den 1. januar 2008 indberetter medlemsstaterne hvert år til Kommissionen, hvilke bestående anlæg der er erklæret for at være omfattet af artikel 4, stk. 4, samt hvor megen tid der er brugt, og hvor megen tid der er tilbage til den resterende del af anlæggets driftsperiode.

▼B**C. Bestemmelse af de samlede årlige emissioner fra bestående anlæg**

1. Medlemsstaterne udarbejder fra og med 1990 hvert år til og med 2003 en fuldstændig opgørelse over emissionerne af SO₂ og NO_x fra bestående anlæg:
  - for hvert enkelt anlæg på over 300 MWth og for raffinaderier
  - samlet for andre fyringsanlæg, der omfattes af dette direktiv.
2. Den metode, der anvendes ved opgørelsen, skal være i overensstemmelse med den, der blev anvendt i 1980 til bestemmelsen af SO₂- og NO_x-emissionerne fra fyringsanlæg.
3. Resultaterne af denne opgørelse meddeles Kommissionen i en passende sammenfattet form senest ni måneder efter udgangen af det pågældende år. Kommissionen kan rekvirere nærmere oplysninger om den metode, der er anvendt ved udarbejdelsen af opgørelserne, samt de nøjagtige udgangsplysninger.
4. Kommissionen foretager en systematisk sammenligning af de nationale opgørelser og forelægger i givet fald Rådet forslag med henblik på at harmonisere metoderne for udarbejdelse af emissionsopgørelserne for at sikre en effektiv gennemførelse af dette direktiv.

*BILAG IX***TIDSFRISTER FOR GENNEMFØRELSE OG ANVENDELSE AF DET
OPHÆVEDE DIREKTIV**

(omhandlet i artikel 17, stk. 1)

Direktiv	Tidsfrister for gennemførelse	Tidsfrister for anvendelse
88/609/EØF (EFT L 336 af 7.12.1988, s. 1)	30. juni 1990	1. juli 1990 31. december 1990 31. december 1993 31. december 1998 31. december 2003
94/66/EF (EFT L 337 af 24.12.1994, s. 83)	24. juni 1995	

BILAG X

SAMMENLIGNINGSSKEMA

(omhandlet i artikel 17, stk. 3)

Dette direktiv	Direktiv 88/609/EØF
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4, stk. 1	Artikel 4, stk. 1
Artikel 4, stk. 2, 3 og 4	
Artikel 4, stk. 5	Artikel 4, stk. 3
Artikel 4, stk. 6, 7 og 8	
Artikel 5	Artikel 5
	Artikel 6
Artikel 6	
Artikel 7	Artikel 8
Artikel 8	Artikel 9
Artikel 9	Artikel 10
Artikel 10	Artikel 11
Artikel 11	Artikel 12
Artikel 12	Artikel 13, stk. 1
Artikel 13	Artikel 14
Artikel 14	Artikel 15
Artikel 15, stk. 1, 2 og 3	Artikel 16, stk. 1, 2 og 4
Artikel 16	
Artikel 17	
Artikel 18, stk. 1, første afsnit, og stk. 3	Artikel 17, stk. 1 og 2
Artikel 18, stk. 1, andet afsnit, og stk. 2, og artikel 19	
Artikel 20	Artikel 18
Bilag I til VIII	Bilag I til IX
Bilag IX og X	—